

Framtida forskningsbehov, enkätstudie

Yvonne Ohlsson

3 feb 2011

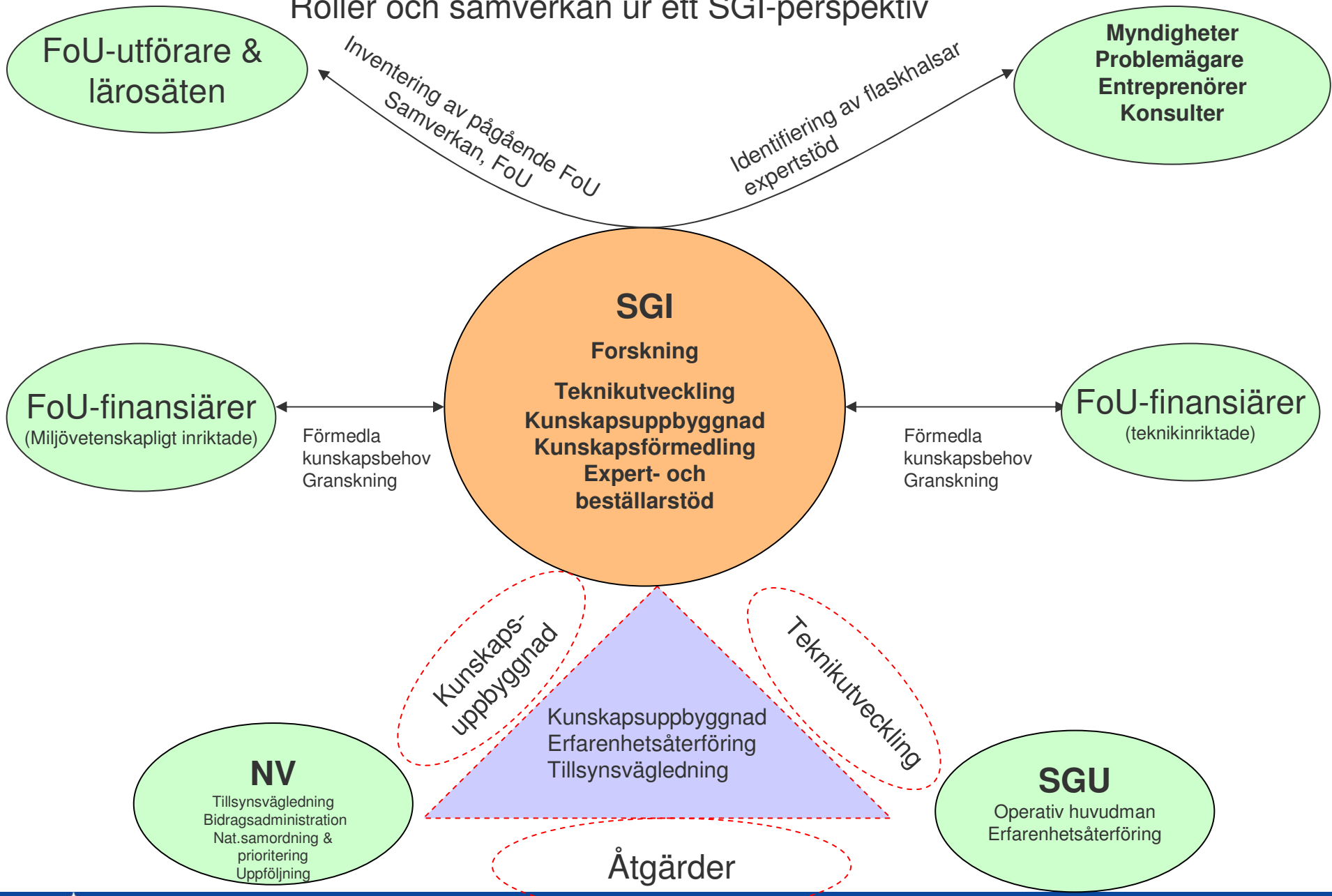
Nytt regeringsuppdrag

- **SGI ansvarar för FoU i Sverige inom förorenade områden**
 - 1 januari 2010
 - Tidigare Naturvårdsverkets ansvar
- **Intention**
 - **Öka saneringstakten** (för att kunna uppnå det övergripande målet, giftfri miljö)
 - **Öka kunskapsnivån om förorenade områden**

Överblick

- Ha en överblick över kunskapsläget och forskningsbehovet
- Ha en överblick över pågående FoU
- Ha en överblick över finansieringsläget och verka för en högre prioritering av förorenade områden.
- Förmedla kunskapsläget och forskningsbehovet till FoU-finansiärer & FoU-utförare
- Verka för att ny teknik utvecklas, testas och implementeras

Roller och samverkan ur ett SGI-perspektiv

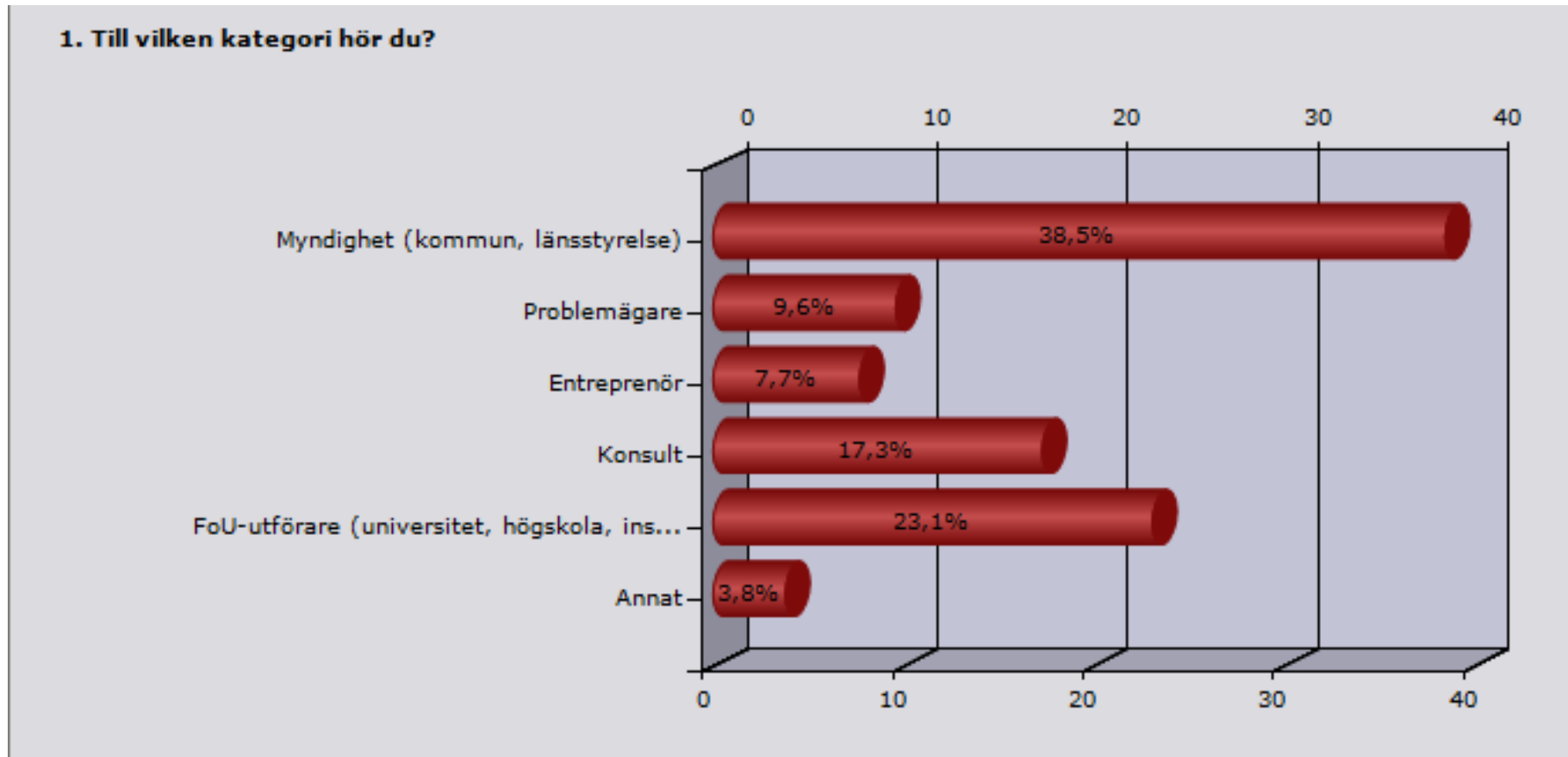

Inventering

- Vilka tycker du är de viktigaste hindren – av teknisk eller naturvetenskaplig art – när det gäller att uppnå målet att effektivisera efterbehandlingsarbetet i Sverige?
- Inom vilka områden bedömer du att det finns störst behov av ny kunskap?
- Finns andra, påtagliga hinder (t ex administrativa, ekonomiska, juridiska) för ett effektivt efterbehandlingsarbete i Sverige?

Tillfrågade

52 svar av 69 tillfrågade (75%)

Branschens syn

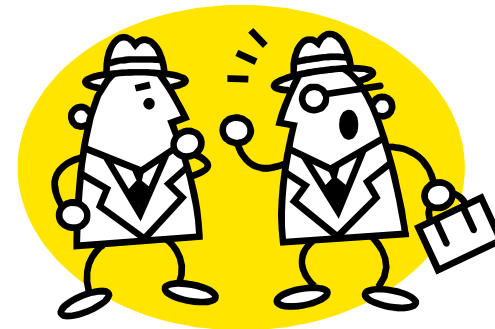
- Samstämmighet råder:
 - Det grävs för mycket
 - Det deponeras för mycket
 - Ej hållbart

Lätt att se i nationellt perspektiv – svårt på projektnivå

Skäl som nämns

- Alternativa lösningar "accepteras" inte av tillsynsmyndigheter
- Alternativa lösningar "föreslås inte" av konsulter
- Problemgämare tar det säkra före det osäkra, snabba före det långsamma, "engångslösning" före kvarstående ansvar

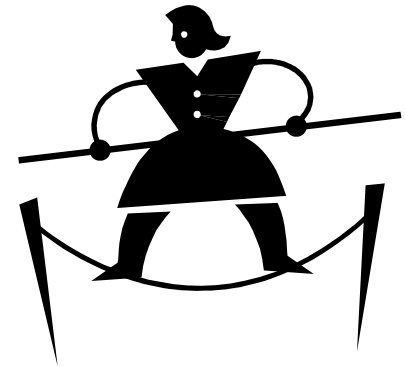

Undersökningar

- Vilket (statistiskt) underlag behövs för en (tillräckligt) "säker" bedömning? När har man avgränsat tillräckligt? Vad kan man säga utifrån ett begränsat (för litet?) underlag?
- Vilka ämnen man undersöker styrs ofta av vilka analyspaket som finns vilket styrs av vilka riktvärden som finns (eller tvärtom?).
- Mätning av biotillgänglig fraktion
- Ekotoxeffekter on-site & off-site (ytvatten, sediment)
- Undersökningar av flyktiga föroreningar (Mark, porluft, inomhusluft)

Otillräckliga undersökningar ofta anledningen till schakt och deponi eller att "för mycket" schaktas

Riskbedömning

Fokus på "verkliga" behovet av riskreduktion?

- Modellering (spridning till grundvatten, ytvatten, inomhusluft, lång sikt, klimatinverkan, utvärdering av lakteter och användande i RB mm)
- Speciering och specieringens betydelse för risken (tox + spridning)
- Biotillgänglighet
- Ekotoxikologi – effekter på markmiljö, effekter på vattenmiljö
- Branschöverenskommelser (jmf SPIMFAB)

Riskvärdering och hållbarhet

- Utveckling och implementering av (enkla) metoder för riskvärdering
 - Värdet av "naturresurser" i det fall man inte nyttjar resursen
 - Grundvatten
 - Mark
 - Ytvatten
 - "Belastning" på skyddsobjekt – långsiktiga eller storskaliga risker

Åtgärder

- Åtgärdsmetoder för (klorerade) ämnen i grundvatten
- Stabilisering
- Kombinationer av åtgärder (ser hinder i rådande utrednings/upphandlingsmetodik)
- Kostnadseffektiv åtgärdsteknik för sediment i små sjöar

Kunskapshöjning hos utredare efterfrågas generellt

Teknikimplementering & tekniktest!